

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/60/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1716203350
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patricia Skotnická
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1716203350.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patricie Skotnickej a členov senátu JUDr. Romana Bolebrucha a JUDr. Miroslavy Saxovej v spore žalobkyne: S. K. D. I., D. XX, D. D., zastúpenej D. & D. O. J. I..W..V., X.: XX XXX XXX, T. X, U., proti žalovanej: Slovenská W., C. K. J. J. Z. N. I. W., Š. X, D., o zaplatenie náhrady škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobkyne a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 02.02.2022, č.k. 10C/34/2016-490, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zaväzujúcom výroku, v časti zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy v sume 20.250 eur a v zamietajúcom výroku, v časti náhrady nemajetkovej ujmy v sume 79.750 eur, **p o t v r d z u j e**.

Napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie o náhrade trov konania **m e n í** tak, že žalovanej nepriznáva proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania.

Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu škody v sume 9.482,96 eura a náhradu nemajetkovej ujmy v sume 20.250 eur, všetko do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (výrok I.); vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.) a žiadnej zo strán nepriznal náhradu trov konania (výrok III.).

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou zo dňa 24.05.2016 domáhala od žalovanej (I. W., C. U.Ú. K. I. I. W. O. C. U. Z. N.W. I. W. - pozn. odvolacieho súdu) náhrady škody a nemajetkovej ujmy dôvodiac, že uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru (ďalej len „PZ“) zo dňa 27.07.2007, Č.C.: N. XX/BPK I.-XXXX (ďalej len „uznesenie o vznesení obvinenia“), bola obvinená zo spáchania trestného činu pomoci pri prijímaní úplatku podľa § 10 ods. 1 písm. c), § 160 ods. 1 zákona č. 141/1961 Zb. Trestný zákon (ďalej len „Trestný zákon“) a trestného činu legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 252 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona; jej sťažnosť proti predmetnému uzneseniu prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry (ďalej len „ÚŠP“) Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „GP SR“) uznesením zo dňa 24.09.2007, č. VII Gv 346/04-103, zamietol ako nedôvodnú a dňa 11.08.2009 podal na ňu obžalobu. Špecializovaný trestný súd v Pezinku rozsudkom zo dňa 06.09.2012, sp. zn. PK 1T/21/2009, oslobodil žalobkyňu spod obžaloby dôvodiac, že skutok, pre ktorý bola obžaloba podaná, sa nestal. Najvyšší súd Slovenskej republiky na odvolanie prokurátora rozsudkom zo dňa 27.03.2013, sp. zn. 3To/10/2012, napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a žalobkyňu oslobodil spod obžaloby (podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku - pozn. odvolacieho súdu), pričom dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky uznesením zo dňa 16.02.2016, sp. zn. 3To/10/2012, odmietol, označujúc celú vec za policajnú provokáciu. Žalobkyňa požiadala o predbežné

prerokovanie nároku Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „MS SR“), ktoré vec postúpilo GP SR a tá následne späť, pričom po opätovnom postúpení veci GP SR táto nárok žalobkyne neuznala, dôvodiac, že trestné stíhanie prebehlo zákonne a i keď bola oslobodená spod obžaloby, išlo o rozhodnutie v zmysle zásady „in dubio pro reo“. Žalobkyňa, označujúc uznesenie o vznesení obvinenia za nezákonné v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“), si uplatnila nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy na súde.

3. Žalobkyňa dôvodila, že počas trestného stíhania v období od 23.09.2009 do 27.03.2013 mala pozastavený výkon funkcie sudcu a poberala znížený plat (40% z platu a 10% príplatok na syna), čím boli znížené i odvody do sociálnej poisťovne, ktorá skutočnosť mala mať vplyv na výmeru jej budúceho starobného dôchodku; do druhého dôchodkového piliera bolo odvedených o 5.901,30 eura menej, potom celkovo na dôchodkové poistenie o 9.857 eur menej. V roku 2012 dosiahla vek 45 rokov, v dôsledku čoho jej vznikol nárok na preventívnu rehabilitáciu v trvaní jedného týždňa, avšak z dôvodu pozastavenia jej funkcie rehabilitáciu nemohla čerpať, čím jej vznikla škoda v sume 245 eur za rok 2012 (35 eur x 7 dní). Žalobou si uplatnila i nárok na zaplatenie hodnoty stravných lístkov za obdobie od októbra 2009 do apríla 2013, ktoré v čase pozastavenia funkcie sudcu neobdržala; hodnota stravného vyplývala z kolektívnych zmlúv a v danom prípade predstavovala sumu 2.027,81 eura za 858 stravných lístkov, eventuálne sumu 2.015,21 eura, v závislosti od priznania alebo nepriznania nároku na rehabilitáciu. Žalobou si tiež uplatnila nárok na preplatenie nevyčerpanej dovolenky na zotavenie v sume 10.912,03 eura, nárok na náhradu cestovného za cesty osobným motorovým vozidlom na trestné pojednávania v sume 2.032,03 eura a tiež náhradu trov právneho zastúpenia počas trestného konania v sume 10.356,86 eura; celkovo sa tak žalobkyňa domáhala náhrady škody v sume 25.854,63 eura (správne má byť 25.573,73 eura - pozn. odvolacieho súdu) spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne odo dňa 03.02.2016 do zaplatenia.

4. Žalobkyňa sa domáhala i náhrady nemajetkovej ujmy v sume 1.000.000 eur. Ako najväčšiu ujmu pociťovala, že trestný sudca nebral do úvahy jej argumentáciu o nesprávnom úradnom postupe spočívajúcom v tom, že vyšetrovateľ PZ vydal uznesenie o vznesení obvinenia skôr ako Ústavný súd Slovenskej republiky súhlasil s jej trestným stíhaním; v dôsledku toho malo byť podľa nej trestné konanie pre jeho neprípustnosť zastavené.

5. V ďalšom žalobkyňa uviedla, že do začiatku trestného stíhania vykonávala prednáškovú činnosť, na ktorú však už následne nedostala od Justičnej akadémie žiadnu ponuku, pričom tento stav pretrval i po jej oslobodení spod obžaloby, čo pociťovala ako zmarenie ušlého zisku. V súvislosti s medializáciou a trestným stíhaním sa žalobkyňa nemohla stať predsedníčkou senátu Krajského súdu v Banskej Bystrici, keďže, hoci spĺňala predpoklady na túto funkciu, výberové konanie bolo zrušené údajne pre organizačné dôvody; podľa nej však médiá vyvíjali na vtedajšiu ministerku spravodlivosti, S. C. N., nátlak na jej pozastavenie výkonu funkcie sudcu, ku ktorému došlo. Zamestnávateľ jej tak odoprel profesionálny rast, možnosť kariérneho postupu, v dôsledku toho sa cítila šikanovaná, ponižená; zároveň bolo poškodené jej dobré meno, a to i neprimeranou medializáciou nezákonného trestného stíhania, čo riešila žalobami na ochranu osobnosti voči K. I. O..I., N. N., Č. S. A. Q. za výroky o skorumpovanej sudkyňi. Žalobkyňa sa v roku 2006 prihlásila do výberového konania na post predsedu Krajského súdu v Banskej Bystrici, avšak prihlášku stiahla späť, nakoľko práve v tom období sa Ústavný súd Slovenskej republiky zaoberal jej vydaním na trestné stíhanie. V dôsledku rozhodnutia o pozastavení výkonu funkcie sudcu poberala znížený príjem vo výške 40%, ktorý však nepostačoval na pokrytie bežných mesačných výdavkov, a preto ju museli živiť rodičia na dôchodku a partner, čo znášala mimoriadne ťažko, keďže dovtedy bola sebestačnou ženou; jej syn musel dokonca požiadať o zvýšenie výživného a pristúpil i k opakovaniu ročníka vysokej školy. Žalobkyňa sa musela vzdať starostlivosti o seba, prestala chodiť na kozmetiku, manikúru, či ku kaderníčke, nakoľko si tieto služby nemohla dovoliť, prestala i športovať; v dôsledku stresu a pocitom úzkosti sa jej začali kaziť zuby, zostarla, ktorý stav možno podľa nej riešiť jedine chirurgickým zákrokom. Za závažný dôsledok trestného stíhania žalobkyňa tiež považovala zdravotné problémy, keď v dôsledku stresu z trestného stíhania sa u nej prejavilo ochorenie ulcerózna kolitída dovtedy v latentnej podobe. Následkom nespočetných hnačiek bola v roku 2006 hospitalizovaná pre podvýživu a po prepustení z nemocnice dokonca polroka práceneschopná. V tomto smere žalobkyňa podotkla, že všetky trestné pojednávania (spolu 19) sa konali v čase o 09:00 hod. na Š. T. I. C. N., musela preto vstávať o 04:00 hod. ráno, byť po celý čas nalačno, aby pojednávania bola vôbec schopná vydržať.

6. Žalobkyňa dôvodila, že v dôsledku trestného stíhania sa narušili rodinné vzťahy, vznikali hádky, čo viedlo k zhoršeniu zdravotného stavu jej rodičov, za čo ju v rodine často obviňovali. Jej syn bol v čase trestného stíhania v pubertálnom veku a nevedel sa zmieriť s tým, že jeho matka je predmetom negatívnej medializácie, v dôsledku čoho začal byť spurný a dostal sa do konfliktu i so svojim otcom. I žalobkyňin vtedajší partner, predseda Krajského súdu v Bratislave, S. D., niesol situáciu veľmi ťažko, chodil domov nervóznym a podráždeným, rodina sa za žalobkyňu hanbila. V práci s ňou kolegovia odmietali akýkoľvek kontakt a tvárili sa, že ju nepoznajú, čo jej spolu s množstvom zosmiešňujúcich a ponižujúcich článkov spôsobilo doživotnú ujmu.

7. Žalobkyňa v dôsledku trestného stíhania nemohla ukončiť doktorantské štúdium, keďže sa nevedela sústrediť na napísanie doktorandskej práce a roky štúdia vnímala ako čas vynaložený nazmar. Po vynesení oslobodzujúceho rozsudku síce chcela v štúdiu pokračovať, avšak toto už bolo spolplatnené, čím by jej vznikla škoda v podobe nákladov na štúdium, v rámci ktorého by musela i znova absolvovať všetky skúšky, čo zohľadnila v náhrade nemajetkovej ujmy. Po vznesení obvinenia musela políciou odovzdať zbrane, ktoré potrebovala na svoju ochranu, i ochranu syna v súvislosti s rozhodovaním sporu spoločnosti W. Y., I..W..V., ktorej spoločník a konateľ, T. Q., sa jej vyhrážal zabitím a v máji 2005 si objednal vraždy 4 osôb, jej vrátane; po jeho prepustení na slobodu jej v roku 2007 Úrad na ochranu ústavných činiteľov prideliť ochranu. Zbraň jej polícia vrátila až v roku 2010, keď podľa novely zákona prijatej v roku 2009 už skutková podstata trestného činu kladeného jej za vinu, nebola dôvodom na jej odobratie. Za nesprávny postup žalobkyňa žalovala Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky o náhradu nemajetkovej ujmy, pričom traumou vzniknutú z toho dôvodu zohľadnila vo výške náhrady nemajetkovej ujmy.

8. Žalobkyňa všetky opísané skutočnosti pociťovala ako obrovskú krivdu, ktorá sa odrazila i na jej psychike; trauma v trvaní 10 rokov u nej nastala v jej najproduktívnejšom veku a mala dopad na jej bezúhonnosť ako sudkyne s dobrým menom, na výbornej profesionálnej úrovni a s vysokými cieľmi i reálnymi možnosťami na kariérny, či odborný postup; následky trestného stíhania preto hodnotila ako likvidačné a tieto nebolo možné odčiniť jej oslobodením spod obžaloby.

9. Konajúci súd, po vyjadrení zástupcov vystupujúcich za štát, stranám sporu oznámil, že bude ďalej ako so žalovanou konať so Slovenskou republikou, v zastúpení GP SR a po vykonaní dokazovania rozsudkom zo dňa 13.06.2018, č.k. 10C/34/2016-352, žalobu v celom rozsahu zamietol. Dôvody legitímnym záujmom štátu na vedení trestného konania voči žalobkyňi pre podozrenie z trestnej činnosti. Vzhľadom na to, že trestné stíhanie žalobkyne nebolo nezákonné, dospel k záveru o absencii zákonnej podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy.

10. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 28.02.2020, sp. zn. 3Co/260/2018, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Konajúcemu súdu prisvedčil, že orgánom oprávneným zastupovať Slovenskú republiku je GP SR. Vytkol mu však nesprávne právne posúdenie záveru o neexistencii nezákonného rozhodnutia. Žalobkyňa síce bola prvotne podozrivá zo spáchania trestných činov, avšak výsledky dokazovania netvorili ucelenú reťaz priamych alebo nepriamych dôkazov umožňujúcich vyvodiť bezpečný záver, že skutky kladené jej za vinu sa stali, čo bolo i neskorším dôvodom jej oslobodenia spod obžaloby. Keďže oslobodenie spod obžaloby má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, bolo i uznesenie o vznesení obvinenia voči žalobkyňi potrebné považovať za nezákonné rozhodnutie v intenciách zákona č. 514/2003 Z.z. Odvolací súd zaviazal súd prvej inštancie v ďalšom konaní skúmať existenciu podmienok stanovených zákonom č. 514/2003 Z.z. a vyhodnotiť, či žalobkyňi možno alebo nemožno priznať náhradu škody a nemajetkovej ujmy v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím a v akom rozsahu, zdôrazňujúc, že príčinná súvislosť musí byť priama, a nie sprostredkovaná. V tejto súvislosti poukázal na to, že žalobkyňa si titulom uznesenia o vznesení obvinenia uplatňovala i nárok na náhradu škody spočívajúcej v preplatení stravných lístkov, v náhrade za preventívnu rehabilitáciu a nevyčerpanú dovolenku, ktoré sa odvíjali od rozhodnutia ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky zo dňa 23.09.2009 o dočasnom pozastavení funkcie sudcu, pričom z dokazovania nevyplývalo, že by žalobkyňa žiadala Súdnú radu Slovenskej republiky o zrušenie tohto rozhodnutia v zmysle osobitných predpisov; tiež podotkol, že v prípade požadovanej škody na dôchodkovom poistení žalobkyňa zahrnula majetkový nárok do nároku nemajetkového.

11. Súd prvej inštancie po doplnení dokazovania posúdil vec po právnej stránke podľa ustanovení § 3 ods. 1, § 6 ods. 1, § 9 ods. 1, § 15 ods. 1, § 17 ods. 4, § 18 a § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. Konštatoval, že žalobkyňa splnila predpoklad stanovený citovaným zákonom, keď požiadala žalovanú, ako vo veci pasívne vecne legitimovanú, o predbežné prerokovanie jej nárokov, ktorá jej žiadosti nevyhovela. Viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, mal za nesporný základ žaloby žalobkyne, a to existenciu nezákonného rozhodnutia, ktorým bolo uznesenie o vznesení obvinenia; v ďalšom sa preto zaoberal dôvodnosťou jednotlivých nárokov na náhradu škody a nemajetkovej ujmy.

12. Pokiaľ išlo o nároky za nepreplatené stravné lístky v sume 2.027,81 eura, neabsolvovanú rehabilitáciu za rok 2012 v sume 245 eur a nepreplatenú dovolenku za roky 2009 až 2013 v sume 10.912,03 eura, konajúci súd vyhodnotil tieto ako škodu vzniknutú v priamej príčinnej súvislosti s rozhodnutím o dočasnom pozastavení funkcie sudcu zo dňa 23.09.2009, a nie s uznesením o vznesení obvinenia, v ktorom prípade išlo o príčinnú súvislosť sprostredkovanú; v tomto smere odkázal a plne sa stotožnil s názorom odvolacieho súdu, vyjadreným najmä v bode 45. odôvodnenia uznesenia zo dňa 28.02.2020, sp. zn. 3Co/260/2018, uzatvárajúc, že žalobkyňa nespĺnila podmienku na priznanie náhrady škody. Súd prvej inštancie podotkol, že rozhodnutie o pozastavení výkonu funkcie sudcu je rozhodnutím fakultatívnym, a nie obligatívnym, a teda samotné vznesenie obvinenia nevedie automaticky k pozastaveniu výkonu funkcie. Navyše, žalobkyňa uplatnené nároky za nepreplatenú dovolenku a za stravné lístky neprináležali ani s ohľadom na ustanovenia zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce (ďalej len „Zákonník práce“), ktorý možno subsidiárne použiť, nakoľko žalobkyňa sa v rozhodnom čase nezdržovala na pracovisku a nepracovala. Rovnakú argumentáciu súd prvej inštancie uplatnil i pri nároku na rehabilitáciu podľa § 50 a nasl. zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch; v uvedenej časti preto žalobu zamietol.

13. Vo vzťahu k uplatnenej náhrade škody spočívajúcej v náhrade nákladov spojených s právnym zastúpením žalobkyne S. S. D. v trestnom konaní v sume 10.356,86 eura konajúci súd uviedol, že žalobkyňa faktúrami č. XXXXXXXXXX zo dňa 08.02.2010 na sumu 656 eur, č. XXXXXXXXXX zo dňa 30.03.2011 na sumu 2.000 eur, č. XXXXXXXXXX zo dňa 16.06.2011 na sumu 1.500 eur, č. XXXXXXXXXX zo dňa 02.05.2011 na sumu 610 eur, č. XXXXXXXXXX zo dňa 23.05.2013 na sumu 3.785,72 eura, č. XXXXXXXXXX zo dňa 14.01.2013 na sumu 1.307,24 eura, pokladničným dokladom zo dňa 16.01.2008 na sumu 497,90 eura, ako i pokladničnými príjmovými dokladmi vystavenými na jej meno (v sume 2.000 eur podľa faktúry č. XXXXXXXXXX, v sume 1.500 eur podľa faktúry č. XXXXXXXXXX, v sume 610 eur podľa faktúry č. XXXXXXXXXX) a výpisom z účtu jej právneho zástupcu (ohľadne sumy 280 eur, 3.785,72 eura a 1.307,24 eura) zdokladovala a celkovo preukázala úhradu sumy 9.482,96 eura. Majúc za to, že zaplatené trovy trestného konania predstavujú škodu, nakoľko znižujú majetok obvinenej osoby, ktorá by tieto náklady nemusela vynaložiť nebyť vznesenia obvinenia, konajúci súd nevidel dôvod, aby štát nezaplatil za takto vzniknutú škodu žalobkyne ako osobe, voči ktorej nesie objektívnu zodpovednosť z titulu nezákonného rozhodnutia. S ohľadom i na ustanovenie § 18 zákona č. 514/2003 Z.z. bol toho názoru, že táto náhrada nie je obmedzená len na náhradu trov povinnej, či nutnej obhajoby, keď sa vzťahuje na účelne vynaložené trovy, vrátane výdavkov a odmeny advokáta. Žalobkyňa, i keď znáa práva, sa nešpecializuje na trestnú oblasť, a preto mala dôvod zvoliť si obhajcu; trovy za účasť na pojednávaní, výsluch svedka v rámci prípravného konania, či cestu na tieto úkony, preto vyhodnotil ako účelne vynaložené a žalobkyne priznal náhradu v celkovej sume 9.482,96 eura; ako nepreukázané posúdil náklady za cestovné na pojednávanie trestného súdu, ktoré si žalobkyňa vyčísliła za použitie vlastného motorového vozidla, keďže nepredložila žiaden doklad o cene pohonných hmôt, o ich čerpaní a vynaložení; navyše nepreukázala ani to, či na pojednávanie cestovala spolu so svojím advokátom alebo išli každý zvlášť. S ohľadom na uvedené preto konajúci súd v tejto časti nárok žalobkyne zamietol.

14. Pokiaľ žalobkyňa dôvodila vznikom škody spočívajúcej v nižších odvodoch do sociálnej poisťovne a tretieho piliera, čo malo mať dopad na jej dôchodok, pričom túto škodu zahrnula do nemajetkovej ujmy, súd prvej inštancie, zdôrazniac, že nemožno zamieňať majetkový nárok s nemajetkovým, posúdil takto uplatnenú škodu ako budúcu škodu, vo vzťahu ku ktorej nie je zrejmé, či vôbec vznikne; pritom medzi tvrdenou ujmou a uznesením o vznesení obvinenia nevzhladol príčinnú súvislosť, keďže táto sa vzťahovala k rozhodnutiu o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu.

15. V ďalšom sa konajúci súd zaoberal uplatneným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy vo väzbe na dôsledky nezákonného trestného stíhania. Žalobkyňa tieto pocítovala v profesionálnej sfére, v súvislosti s ukončením prednáškovej činnosti v inštitúte MS SR v Omšeni. Žalobkyňa však nepredložila a ani

nenavrhla vykonať žiaden dôkaz preukazujúci, že k pozastaveniu tejto aktivity došlo v priamej súvislosti s uznesením o vznesení obvinenia; napokon, i pokiaľ by tomu tak bolo, konajúci súd bol toho názoru, že by išlo o príčinnú súvislosť nepriamu a sprostredkovanú. Za nepreukázané vyhodnotil i tvrdenia žalobkyne o zrušení výberového konania na predsedníčku senátu Krajského súdu v Banskej Bystrici v dôsledku nezákonného rozhodnutia, nakoľko toto bolo zrušené z organizačných dôvodov, a teda nie z dôvodov uvádzaných žalobkyňou; i tu podľa mienky konajúceho súdu absentovala priama príčinná súvislosť s trestným stíhaním. Napokon sama žalobkyňa uviedla, že k uvedenému došlo až po medializácii jej osoby. Konajúci súd doplnil, že samotné splnenie predpokladov na výkon určitej funkcie neznamená automaticky úspech vo výberovom konaní, ktoré závery aplikoval i vo vzťahu k výberovému konaniu na funkciu predsedu Krajského súdu v Banskej Bystrici. V ňom žalobkyňa vzala sama podanú prihlášku späť tvrdiac, že k takému kroku pristúpila po medializácii informácie, že Ústavný súd Slovenskej republiky sa zaoberal jej vydaním na trestné stíhanie; žalobkyňa teda vopred kalkulovala s určitými výsledkami výberového konania bez garancie jej úspechu. Žalobkyni pritom nikto a nič nebránil prihlásiť sa o uvedený post, resp. do akéhokoľvek výberového konania, nakoľko tak môže urobiť každý, kto spĺňa zákonom stanovené podmienky.

16. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na medializáciu jej osoby a mena, ktorá mala spôsobiť, že napriek oslobodzujúcemu rozsudku bude navždy znevážená a v súvislosti s ktorou vznikli problémy v jej rodinných (so synom, partnerom, strýkom), ako i osobných vzťahoch, konajúci súd konštatoval, že všetky ňou opísané aspekty mali priamu súvislosť s neprimeranou medializáciou jej osoby; štát pritom nesie objektívnu zodpovednosť len za ujmu a škodu vzniknutú v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, nie však za to, že trestné stíhanie, hoci aj začaté nezákonne, bolo nadmieru medializované; za to zodpovedá vydavateľ printových médií a vysielateľ televíznych reportáží podľa osobitných zákonov. Navyiac, pokiaľ žalobkyňa v súvislosti so zverejnenými článkami alebo odvysielanými programami pociťovala zásah do jej práva na česť a dobré meno, mala možnosť podať žalobu na ochranu osobnosti, čo napokon aj urobila; je potom zrejmé, že si predmetný nárok uplatňovala duplicitne. Súd prvej inštancie uzavrel, že štát nenesie zodpovednosť ani za obsah zverejnených článkov alebo reportáží o osobe žalobkyne, v ktorom prípade absentovala priama príčinná súvislosť medzi vznikom ujmy a nezákonným rozhodnutím.

17. Obdobným spôsobom posúdil konajúci súd i ujmu žalobkyne spočívajúcu v nedokončení doktorandského štúdia na N. F. B. C. D. D.. Žalobkyňa sa sama a dobrovoľne rozhodla v tomto štúdiu nepokračovať, pričom získanie doktorátu nebolo predpokladom na výkon funkcie sudcu, prípadne na kariérny postup. Navyiac, pokiaľ uvádzala, že v prípade opätovného prihlásenia sa na doktorantské štúdium by musela zložiť všetky skúšky a zaplatiť školné, čím by jej vznikla škoda, ktorú zohľadnila v rámci nemajetkovej ujmy, súd prvej inštancie konštatoval, že zamieňala budúci neistý majetkový nárok s nemajetkovým; ten však nemožno viazať na trestné stíhanie.

18. Pokiaľ žalobkyňa považovala za jeden z najväčších dôsledkov trestného stíhania zníženie jej sudcovského platu po dobu pozastavenia výkonu funkcie sudcu a ona sa ocitla vo finančnej tiesni, ktorá u nej vyvolala strach a psychickú traumu, konajúci súd uznal, že vzhľadom na veľkorysosť funkčného platu sudcu mohlo jeho zníženie predstavovať pre ňu majetkový prepád. Tento stav však súvisel s rozhodnutím o dočasnom pozastavení funkcie sudcu, ku ktorému ministerka spravodlivosti, ako k fakultatívnej možnosti, pristúpila až po takmer dvoch rokoch od začatia trestného stíhania. Existenciu kauzálnej súvislosti pritom súd prvej inštancie nevzhladol ani v prípade ujmy spočívajúcej v nutnosti odovzdať legálne držanú zbraň, ktorú žalobkyňa potrebovala na svoju ochranu. Uviedol, že strach, ktorý žalobkyňa pociťovala, bol odôvodnený vyhrázaním sa jej osobe v kauze, v ktorej rozhodovala ako zákonná sudkyňa, a nie v súvislosti s uznesením o vznesení obvinenia, pričom k odobraniu zbrane došlo v dôsledku vydania uznesenia o odovzdaní zbrane orgánom polície. Napokon, žalobkyňa sama uviedla, že sa súdnou cestou domáhala preskúmania uvedeného rozhodnutia, nebola úspešná, pričom z tohto titulu sa domáhala i náhrady nemajetkovej ujmy, a teda rovnaký nárok uplatňovala duplicitne.

19. Pokiaľ žalobkyňa odôvodňovala nemajetkovú ujmu poukazom na výrazné zhoršenie jej zdravotného stavu, keď sa u nej v súvislosti s trestným stíhaním prejavila ulcerózna kolitída, dovtedy v latentnom stave, konajúci súd, bez znevažovania zdravotného stavu žalobkyne v prvom rade konštatoval, že žalobkyňa o existencii tohto ochorenia nepredložila žiaden dôkaz, z ktorého by vyplývalo odkedy ním trpí, aký má priebeh a aké faktory na neho vplývali. Zistiac, že ide o autoimunitné ochorenie čriev, na ktorého vznik majú vplyv viaceré faktory, okrem iného i stres, o ktorom je všeobecne známe, že má

negatívny vplyv na rozvoj akéhokoľvek ochorenia, súd prvej inštancie v ďalšom pripustil, že s ohľadom na závažnosť obvinení, ktorým musela žalobkyňa čeliť, jej súdne pojednávania, prebiehajúce v sídle Š. T.H. I. C. N., na ktorom pôsobil zákonný sudca v jej trestnej veci, spôsobili nepochybne stres. Z vyjadrení žalobkyne však vyplynulo, že viac ako samotné nezákonné rozhodnutie ju zasiahla negatívna medializácia jej osoby.

20. A napokon pokiaľ žalobkyňa zdôrazňovala, že trestné stíhanie bolo od počiatku nezákonné, keď vyšetrovateľ PZ vzniesol voči nej obvinenie ešte pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o jej vydaní na trestné stíhanie, súd prvej inštancie, zdôrazňujúc, že s touto námietkou sa už vysporiadal vo svojom prvom rozhodnutí vo veci, uviedol, že ani jeden z doposiaľ konajúcich súdov nekonštatoval nesprávny úradný postup a neoprávnené začatie trestného stíhania, v dôsledku čoho by prichádzalo do úvahy jeho zastavenie.

21. Vychádzajúc z uvedeného, i keď konajúci súd konštatoval, že žalobkyňa vo väčšom rozsahu nepreukázala existenciu príčinnej súvislosti s uplatneným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy, nepochybne uniesla dôkazné bremeno jeho vzniku priamo v súvislosti s nezákonným uznesením o vznesení obvinenia; v tomto smere považoval za rozhodujúce, že žalobkyňa sa musela podrobiť roky trvajúcemu trestnému stíhaniu, čo na nej nepochybne zanechalo citeľné, i viditeľné stopy, zjavné i v priebehu súdneho pojednávania, keď musela zdržiavať plač a pôsobila ako životom ťažko skúšaná osoba, vyzerajúc fyzicky staršie, než v skutočnosti. Žalobkyňa musela absolvovať jednotlivé trestné úkony v rámci prípravného konania, zúčastniť sa mnohých pojednávanií a hoci napokon bola spod obžaloby oslobodená, následne musela čeliť odvolaniu prokurátora a mimoriadnemu dovolaniu ministra spravodlivosti, pričom k definitívnemu koncu došlo až 16.02.2016; žalobkyňa tak bola bezmála 10 rokov vystavená trestnému stíhaniu, ktoré nikdy nemalo začať. Považujúc oslobodzujúci rozsudok len za formu morálnej satisfakcie, súd prvej inštancie konštatoval, že v danom prípade bolo na mieste priznať jej náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

22. Pokiaľ išlo o jej konkrétnu výšku, konajúci súd, vyhodnotiac rozsah uplatnený žalobkyňou ako neadekvátny a neprimeraný, čoho si podľa neho žalobkyňa ako práva znalá osoba musela byť vedomá, zdôraznil, že musel prihliadať na ustanovenie § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., s odkazom na zákon č. 79/2008 Z.z., o odškodňovaní obetí násilných trestných činov, stanovujúci sumu maximálnej náhrady ako 50 násobok minimálnej mzdy platnej v roku, kedy došlo k trestnému činu. Zistiac, že minimálna mzda v Slovenskej republike predstavovala v roku 2016, kedy bolo uznesenie o vznesení obvinenia posúdené ako nezákonné, sumu 405 eur, jej 50 násobok sumu 20.250 eur, konajúci súd ustálil ako adekvátnu náhradu nemajetkovej ujmy sumu 20.250 eur, ktorú žalobkyňa priznal. Zdôraznil, že žalobkyňa bola v čase začatia trestného stíhania sudkyňou Krajského súdu v Banskej Bystrici, a teda ústavným činiteľom, pričom nezákonné trestné stíhanie poškodilo jej dobrú povesť, bezúhonnosť, i morálny kredit; správa o jej trestnom stíhaní sa v meste rýchlo rozniesla a rezonuje tam v podstate doposiaľ. Hoci sa žalobkyňa mohla vrátiť na svoje pôvodné pracovné miesto a ďalej vykonávať svoje povolanie, svoju pozíciu v pracovnom i spoločenskom prostredí si získava späť len veľmi ťažko. V tejto súvislosti poukázal i na vlastnú rozhodovaciu činnosť, keď bývalému ústavnému činiteľovi priznal za nezákonné rozhodnutie náhradu nemajetkovej ujmy v sume 23.250 eur.

23. Pokiaľ žalobkyňa žiadala o priznanie úroku z omeškania vo výške 5,05% ročne z výšky požadovanej náhrady škody počnúc od 03.02.2016 do zaplatenia, súd prvej inštancie zdôraznil, že súdna judikatúra ustálila, že úrok z omeškania v prípade priznanej náhrady škody nemožno v súdnom konaní priznať, keďže náhrada škody sa stáva splatnou až výrokom súdu v ním určenej lehote splatnosti, a teda sa viaže na vykonateľnosť rozsudku. Na uvedených základoch žalobu o zaplatenie príslušenstva zamietol.

24. Súd prvej inštancie rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) tak, že žiadnej zo strán náhradu trov konania nepriznal. Zohľadnil, že úspech žalobkyne v spore predstavoval menej ako 3% z pôvodne uplatneného rozsahu, a teda išlo o úspech nepatrný.

25. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie obe procesné strany.

26. Žalobkyňa podľa obsahu napadla zamietajúci výrok rozsudku súdu prvej inštancie v časti nepriznania nemajetkovej ujmy v sume 79.750 eura a súvisiaci výrok o náhrade trov konania z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) C.s.p. a navrhla, aby ho odvolací súd zmenil a žalovanú zaviazal na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 100.000 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Považovala výšku priznanej relatívnej satisfakcie za neprímerane nízku, nakoľko táto nezodpovedala preukázaným skutkovým tvrdeniam o ujme spôsobenej niekoľko rokov trvajúcim trestným stíhaním v osobnom, profesionálnom alebo spoločenskom živote a jej následkoch. Keďže nezákonné rozhodnutie bolo vydané pred účinnosťou zmien vykonaných v zákone č. 514/2003 Z.z., a to vo vzťahu k § 17 ods. 3 účinných 01.01.2009, a vo vzťahu k § 17 ods. 4 citovaného zákona, zavádzajúceho limitáciu náhrady nemajetkovej ujmy výškou náhrady poskytovanej osobám poškodeným násilnými trestnými činmi, účinných 01.01.2013, s ohľadom i na názor vyslovený Ústavným súdom Slovenskej republiky v náleze zo dňa 24.01.2017, sp. zn. III. ÚS 754/2016, nemožno tieto obmedzenia aplikovať na nezákonné rozhodnutia vydané pred dňom účinnosti týchto zmien; nezákonné rozhodnutie zrušené s účinkami ex tunc predstavuje základ vymáhaného zákonného nároku podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., a preto za rozhodujúci treba považovať deň vydania uznesenia o vznesení obvinenia, a nie deň jeho zrušenia. Tento nesprávny výklad zákona spochybnil následne správnosť výšky konajúcim súdom priznaného odškodnenia.

27. V ďalšom žalobkyňa, odkazujúc na podanú žalobu, uviedla, že nezákonné trestné stíhanie ju poškodilo. Súd prvej inštancie pri posudzovaní nemajetkovej ujmy a jej výšky správne zohľadnil jeho neprímeranú dĺžku, avšak v ďalšom konštatoval, že hoci došlo k zásahu do jej osobnostných práv, tento bol sprostredkovaný, čo vyjadril v bodoch 36. až 44., resp. 45. odôvodnenia napadnutého rozsudku; žalobkyňa sa s týmto záverom nestotožnila. Zdôraznila, že priama príčinná súvislosť sa vyžaduje a je jedným z predpokladov objektívnej zodpovednosti štátu za majetkovú škodu alebo ušlý zisk; pokiaľ však súd rozhoduje o náhrade nemajetkovej ujmy, sú úvahy o priamej príčinnej súvislosti chybné. V nadväznosti na to, mal konajúci súd podľa nej zohľadniť dopady trestného stíhanie na jej osobnostnú sféru, ktoré nemusia byť vždy priame a konkrétnu výšku nemajetkovej ujmy podriaďiť všeobecne zdieľanej predstave spravodlivosti a slušnosti. Za neprípustnú v tejto súvislosti hodnotila argumentáciu konajúceho súdu ohľadne ustálenia výšky peňažného odškodnenia v závislosti od podobných prípadov, nakoľko o tejto otázke je súd povinný rozhodovať autonómne a svoje rozhodnutie logicky zdôvodniť. V ďalšom poukázala na vykonané dokazovanie a skutkové tvrdenia uvedené v žalobe a vo vyjadreniach vo veci, majú za to, že len samotné rozhodnutie o oslobodení spod obžaloby nepredstavuje dostatočnú satisfakciu, keďže v jej prípade išlo o hrubé porušenie zákona, ktoré malo pre ňu, jej rodinu, priateľov, dobré meno a postavenie v profesijnom živote fatálne následky; za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy považovala potom sumu 100.000 eur.

28. Pokiaľ išlo o výrok o náhrade trov konania, žalobkyňa ozrejnila, že hlavným nárokom uplatňovaným v konaní, bol nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy, v súvislosti s ktorým bola úspešná, a to bez ohľadu na konajúcim súdom priznanú sumu; v časti nároku na náhradu škody bola neúspešná len v nepatrnej časti. Konajúci súd mal preto podľa nej postupovať v zmysle § 255 ods. 1 a ods. 2 C.s.p. Podotkla, že v prípadoch, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku, nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu súd priznal aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Na uvedenom základe žiadala priznať náhradu trov konania vo výške 100%.

29. Žalovaná sa k odvolaniu žalobkyne písomne nevyjadrila.

30. Proti zaväzujúcemu výroku rozsudku súdu prvej inštancie, v časti týkajúcej sa povinnosti zaplatiť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy v sume 20.250 eur, podala odvolanie žalovaná, z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p. a navrhla odvolaciemu súdu ho zmeniť tak, že prihliadajúc k intenzite zásahu do povesti žalobkyne jej prizná sumu primeranejšiu, resp. prizná jej inú formu satisfakcie, ktorá by bola i nápravou jej spoločenského renomé.

31. Žalovaná, vedomá si nároku žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy i s ohľadom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 754/2016, mala za to, že táto by mala reflektovať vykonané dokazovanie, i rozhodnutia súdov v obdobných veciach a zahŕňať ujmu spôsobenú poškodením občianskej cti, dobrej povesti, v prípade zadržania, väzby, výkonu trestu alebo ochranného opatrenia i morálne utrpenie, príp. inú preukázanú nemajetkovú ujmu. Zároveň, v zmysle ustanovenia §

17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. by náhrada nemajetkovej ujmy nemala presiahnuť výšku odškodnenia obetí násilných trestných činov, s limitáciou v zákone č. 79/2008 Z.z.

32. Žalovaná v ďalšom zdôraznila, že z ustanovenia § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že poskytnutie materiálnej satisfakcie nastupuje až vtedy, ak sa nejaví ako dostačujúce samotné konštatovanie porušenia práva, resp. ak nemajetkovú ujmu nemožno uspokojiť inak, napríklad formou verejného ospravedlnenia, uverejnením rozsudku, znením jeho odôvodnenia a podobne. Súd je tak v každom prípade povinný skúmať, či pre zadosťučinenie v peniazoch nie je dostačujúca iná forma nápravy, ktorou okolnosťou sa súd prvej inštancie v danej veci nezaoberal. Poukazujúc i na tvrdenia samotnej žalobkyne o jej povesti a spoločenskom postavení vzhľadom k malomestskému prostrediu mala žalovaná za to, že je na mieste posúdiť otázku vhodnosti inej formy satisfakcie, ktorá by žalobkyňu v lokálnom prostredí „očistila“. Zároveň je podstatné prihliadnuť na závažnosť ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo a tiež na závažnosť následkov spôsobených trestným stíhaním v osobnostnej sfére, čo zahŕňa i posúdenie správania poškodeného počas trestného konania, teda či k samotnej dĺžke trestného konania sám neprispel. Zohľadniac tieto skutočnosti, s ohľadom i na nemajetkovú ujmu, ktorú konajúci súd priznal bývalému verejnému činiteľovi v sume 23.250 eur v inom konaní, sa žalovaná zamýšľala nad tým, či peňažná satisfakcia určená žalobkyňi nebola neprimerane vysoká. Žalobkyňa totiž nebola nikdy obmedzená na osobnej slobode, mohla sa vrátiť na svoju pôvodnú pozíciu, bola nezávislou osobou s funkčným, aj keď v určitej dobe obmedzeným, platom sudcu, ktorý jej však napokon bol v celom rozsahu doplatený. V kontexte uvedeného sa súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku neriadil príslušnými ustanoveniami zákona č. 514/2003 Z.z., nevyhodnotil situáciu vo väzbe na ustálený skutkový stav, resp. na nepreukázanú nemajetkovú ujmu.

33. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej poukázala na obsah ňou podaného odvolania a majúc za to, že neexistuje žiaden spor ohľadne zodpovednosti žalovanej za škodu a nemajetkovú ujmu, ktorú vo svojom odvolaní žalovaná sama uznala, konštatovala, že ňou uvedený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. nekorešponduje s obsahom jej odvolania. Podotkla pritom, že žalovaná fakticky po 15 rokoch trvania jej trestného konania uznala svoju zodpovednosť, hoci je zrejmé, že tak urobila vzhľadom na stanovisko odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení zo dňa 28.02.2020 a tiež na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, na ktorý poukázala v odvolaní. Keďže žalovaná mala námietky len voči sume priznanej nemajetkovej ujmy, ku ktorej zaujala stanovisko vo svojom odvolaní, nepovažovala za potrebné sa bližšie k ňou uplatneným dôvodom nesprávnosti napadnutého rozsudku vyjadrovať.

34. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch, prejednal odvolanie oboch procesných strán bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je čiastočne dôvodné, bez dopadu na vecnú správnosť ňou napadnutého meritórneho výroku rozsudku súdu prvej inštancie, kým odvolanie žalovanej v tejto časti dôvodné nie je. Odvolací súd rozsudok verejne vyhlásil dňa 28.09.2023 (§ 378 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.).

35. V prvom rade hodno uviesť, že vychádzajúc z odvolania žalobkyne, táto ho výslovne smerovala proti „výroku rozsudku v bode I., a to v časti o zaplatení sumy 20.250 eur ako nemajetkovej ujmy“, žiadajúc pritom, aby ho odvolací súd zmenil a zaviazal žalovanú na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 100.000 eur, považujúc túto sumu za adekvátnu peňažnú náhradu. I keď žalobkyňa napadla žalobe vyhovujúci výrok rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom prípade by nebola subjektívne oprávnená podať proti nemu odvolanie, nakoľko konajúci súd nerozhodol v jej neprospech, ale práve naopak, posudzujúc celý obsah jej opravného prostriedku, je zjavné, že v skutočnosti ho smerovala proti výroku, ktorým konajúci súd zamietol jej žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy čo do sumy 79.750 eur (100.000 eur, ktorých priznanie v odvolacom konaní žiadala, mínus priznaná suma 20.250 eur). S ohľadom na uvedené preto odvolací súd podrobil odvolaciemu prieskumu tak žalovanou napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy v sume 20.250 eur, ako i žalobkyňou napadnutý výrok o zamietnutí žaloby o zaplatenie sumy 79.750 eur spolu so súvisiacim výrokom o náhrade trov konania. Pri viazanosti uplatnenými dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.) sa v jeho rámci pritom zaoberal iba tými odvolacími dôvodmi a ich obsahovým vymedzením, ktoré obe procesné strany vo svojich odvolaniach výslovne uviedli a skutkovo vymedzili; pri viazanosti dôvodmi odvolania pritom neprichádza do úvahy vyhľadávanie konkrétnych skutočností v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie a jeho postupe, ktoré by bolo možné prípadne podradiť pod

niektorý zo zákonných dôvodov odvolania, pretože je neprípustné, aby odvolací súd sám vyhľadával konkrétne vady rozhodnutia alebo postupu súdu prvej inštancie v neprospech strany, ktorá odvolanie do príslušného výroku rozsudku nepodala a v prospech ktorej napadnuté rozhodnutie, resp. výrok, vyznelo. Z uvedeného potom vyplýva požiadavka aj na kvalitatívne vymedzenie odvolacieho dôvodu z hľadiska skutkovej a právnej argumentácie, nachádzajúca svoj základ v tom, že každá strana sporu je zodpovedná za to, že bude účinne uplatňovať svoje procesné práva aj v odvolacom konaní. Je notoriou, že k zodpovednému uplatňovaniu vlastných procesných práv patrí tiež požiadavka, aby strana sporu mala jasno v dôvodoch svojej nespokojnosti s rozhodnutím súdu prvej inštancie, resp. v danom prípade s jeho výrokmi, a tieto následne v odvolaní dostatočne jasne špecifikovala; uvedené platí o to viac, pokiaľ je kvalifikovane zastúpená právnym zástupcom, tak ako v spore žalobkyňa.

36. Ako prvé sa odvolací súd musel vysporiadať s námietkou žalovanej, ktorou konajúcemu súdu vytýkala, že pri ustálení, či žalobkyni patrí nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, sa opomenul zaoberať existenciou predpokladu podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., a teda tým, či ako účinný prostriedok nápravy nepostačuje konštatovanie porušenia práv žalobkyne, resp. či ujmu vzniknutú žalobkyni nemožno uspokojiť inak. Odvolací súd tejto námietke, i s ohľadom na znenie bodu 45. odôvodnenia napadnutého rozsudku, nemohol priznať úspech. Konajúci súd v ňom totiž zhodnotil, že oslobodzujúci rozsudok predstavuje pre žalobkyňu určitú morálnu satisfakciu, avšak s ohľadom na dôsledky, ktoré trestné stíhanie a z neho vyplývajúca trauma zanechali na žalobkyni, je na mieste priznať jej aj relatívne, t.j. peňažné odškodnenie. S uvedeným záverom sa odvolací súd plne stotožnil.

37. Je nepochybné, že žalobkyňa preukázala kvalifikovanú mieru intenzity zásahu nezákonne vedeného trestného stíhania, trvajúceho 6 rokov do právoplatnosti oslobodzujúceho rozsudku, resp. 9 rokov do rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o dovolaní ministra spravodlivosti, do jednotlivých oblastí jej života, v dôsledku čoho bola vystavená neistote jeho výsledku, a preto sa ako dostatočne účinný a efektívny prostriedok na vyváženie, príp. zmiernenie jej vzniknutej ujmy nejaví iná forma zadosťučinenia (formou verejného ospravedlnenia alebo iným spôsobom), tak ako navrhovala žalovaná v odvolaní. Napokon, samotná žalobkyňa už v žalobe (č.l. 23) deklarovala, že len samotné oslobodzujúce rozhodnutie nepovažuje (s ohľadom na ňou uvádzané skutočnosti) za dostatočnú satisfakciu, keďže trestné stíhanie hodnotila ako hrubé porušenie zákona, ktoré malo pre ňu fatálne následky. Žalobkyňa dala zadosť povinnosti tvrdiť existenciu relevantných okolností spôsobilých zasiahnuť do kvality jej života, resp. ovplyvňujúcich jej životnú situáciu, ktorými odôvodnila vznik nemajetkovej ujmy, ako i tieto čiastočne v konaní preukázala.

38. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že by bolo popretím dispozičnej zásady civilného sporového konania, ako i zásady autonómie vôle, keby primárna voľba formy zadosťučinenia nenáležala samotnej žalobkyni ako poškodenej. Tá, špecifikáciou toho, čoho sa v konaní domáhala, nezameniteľne vyjadrila, aká satisfakcia by mohla kompenzovať ňou vytrpenú ujmu. I keď ustanovenie § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. stanovuje prednosť morálnej satisfakcie pred satisfakciou materiálnou, t.j. peňažnou, ktorá prichádza do úvahy až vtedy, ak by morálna forma nebola adekvátna spôsobenej nemateriálnej ujme, v okolnostiach danej veci, keď vzniknutú nemajetkovú ujmu žalobkyne s ohľadom na jej intenzitu, ako aj trvanie nemožno reparať formou konštatovania porušenia práv žalobkyne, súd prvej inštancie nepochybil, pokiaľ považoval za potrebné nemajetkovú ujmu vzniknutú žalobkyni reparať priznaním materiálnej satisfakcie (k tomu aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 7Cdo 222/2021).

39. Vychádzajúc z uvedeného, zaoberal sa odvolací súd v ďalšom samotnou výškou priznanej nemajetkovej ujmy, ktorú hodnotila žalovaná ako neprímerane vysokú, kým žalobkyňa opačne, ako neprímerane nízku, ustálenú navyiac nesprávnou aplikáciou ustanovenia § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení novely č. 412/2012 Z.z. účinnej od 01.01.2013. Odvolací súd musel tejto čiastkovej argumentácii žalobkyne priznať úspech.

40. V prvom rade hodno uviesť, že žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ktorý bol od svojho vydania viackrát novelizovaný. Výšky náhrady nemajetkovej ujmy sa týkala novela vykonaná zákonom č. 517/2008 Z.z., ktorým sa menil a dopĺňal zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinnosť od 01.01.2009) a ďalej zákonom č. 412/2012 Z.z., ktorým sa menil a dopĺňal zákon č. 514/2003 Z. z. s účinnosťou od 01.01.2013. V zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 517/2008 Z. z. sa výška nemajetkovej ujmy určuje

s prihladením najmä na a/ osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b/ závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Ustanovením § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 517/2008 Z.z. bol stanovený minimálny limit výšky nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami uvedenými v § 7 a § 8 tohto zákona, pričom uvedené ustanovenie v znení zákona č. 412/2012 Z. z. stanovilo, že výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa § 17 ods. 2 tohto zákona nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu; osobitným predpisom sa myslel pritom zákon č. 215/2006 Z.z. Zákonom č. 412/2012 Z. z. bol teda stanovený maximálny limit výšky náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Avšak, zohľadniac ustálenú súdnu judikatúru dovolacieho súdu, podľa ktorej vzniká právo poškodeného na náhradu škody, vrátane nemajetkovej ujmy, momentom vydania nezákonného rozhodnutia, a to bez ohľadu na to, že žalovateľným nárokom sa stáva až po splnení ďalších podmienok, aplikovanie ustanovenia § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v zmysle novely vykonanej zákonom č. 412/2012 Z. z. na prípady, keď uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané pred 01.01.2013, t.j. i v danom prípade, by znamenalo pripustiť, že hoci v čase pred nadobudnutím účinnosti novely vzniklo poškodenému právo na náhradu nemajetkovej ujmy vo vyššej výške, toto jeho právo v časti prevyšujúcej horný limit zavedený novelou (zákon č. 412/2012 Z.z.) zaniklo dňom jej účinnosti; znamenalo by to popretie princípu úplného odškodnenia, ako aj neprípustné odňatie už existujúceho práva, zásah do legitímnej nádeje poškodeného na satisfakciu a bolo by i porušením zákazu retroaktivity (k tomu rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 7Cdo 262/2015, sp. zn. 7Cdo/145/2011).

41. Zohľadniac tieto skutočnosti, pokiaľ trestné stíhanie žalobkyne spadalo do časovej pôsobnosti zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2008, v rámci ktorej sa v zákonných ustanoveniach nenachádzala limitácia výšky náhrady nemajetkovej ujmy, konajúci súd na jej konkrétne určenie aplikoval nesprávne ustanovenie § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013. Následne chybné identifikoval rok 2016 ako rozhodujúci pre určenie sumy minimálnej mzdy v nadväznosti na osobitný predpis, a to zákon č. 79/2008 Z.z., ktorý novelizoval zákon č. 215/2006 Z.z., uvádzajúc, že žalobkyňa bola v tomto roku definitívne oslobodená spod obžaloby (s účinnosťou od 01.01.2018 je osobitným zákonom zákon č. 274/2017 Z.z., ktorý zrušil zákon č. 215/2006 Z.z. - pozn. odvolacieho súdu).

42. I napriek vyššie zmienenému pochybeniu je zrejmé, že súd prvej inštancie pri určení konkrétnej výšky nemajetkovej ujmy zohľadňoval kritériá, ktorých primerané použitie ustálila súdna prax v súvislosti s aplikáciou zákona č. 58/1969 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ktorý na rozdiel od zákona č. 514/2003 Z.z., neobsahoval ustanovenia ohľadne odškodnenia nemajetkovej ujmy; medzi tieto pritom patrí celková dĺžka trestného stíhania, povaha trestnej veci a následky, ktoré trestné stíhanie preukázateľne spôsobilo v súkromnej, osobnej a pracovnej sfére žalobkyne, berúc v prvom rade zreteľ na satisfakčnú funkciu relutárnej náhrady, ktorou je zabezpečiť primerané zmiernenie nemajetkovej ujmy, všetko vo väzbe na konkrétne okolnosti prípadu. Za účelom naplnenia princípu spravodlivosti konajúci súd túto náhradu porovnal s výškou nemajetkovej ujmy priznanou v inej, podľa neho porovnateľnej veci, vedenej na Okresnom súde Pezinok (bez označenie spisovej značky - pozn. odvolacieho súdu).

43. Podľa mienky odvolacieho súdu súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia jasne a zrozumiteľne uviedol svoju myšlienkovú úvahu vedúcu k ustáleniu ním priznanej náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyňi, pričom sa podrobne zaoberal a vysporiadal s významnými hľadiskami, ktorými odôvodňovala opodstatnenosť jej nároku; konkrétne išlo o následky trestného stíhania a ich dopad na jednotlivé oblasti jej života. Súd prvej inštancie pritom konštatoval, že niektoré z tvrdených následkov žalobkyňa nepreukázala (nemožnosť vykonávania prednáškového činnosti, zrušenie výberového konania na predsedu senátu Krajského súdu v Banskej Bystrici, ochorenie ulcerózna kolitída), niektoré neboli v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím (znemožnenie kariérneho postupu na post predsedu Krajského súdu v Banskej Bystrici, neukončenie doktorantského štúdia, neprimeraná medializácia trestného stíhania a jej obsah, odobratie zbrane), čo vyjadril v bodoch 35. až 45. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Žalobkyňa v odvolaní spochybnila závery konajúceho súdu argumentujúc, že pri objektívnej zodpovednosti štátu sa priama príčinná súvislosť skúma (len) vo vzťahu k náhrade majetkovej škody alebo ušlého zisku, a preto úvahy konajúceho súdu vo vzťahu k

nemajetkovej ujme hodnotila ako nesprávne; tejto odvolacej argumentácii žalobkyne nemožno priznať úspech.

44. Odvolací súd je toho názoru, že v prípade nároku na náhradu škody uplatnenej z titulu zodpovednosti štátu za nezákonné rozhodnutie je súd povinný skúmať nielen existenciu nezákonného rozhodnutia a škody, ale i to, či medzi týmito atribútmi objektívnej zodpovednosti štátu existuje vzťah príčiny a následku, ktorý musí byť priamy; rovnaké predpoklady súd skúma i pri žalobe na náhradu nemajetkovej ujmy, keďže nie je dôvod, aby postupoval odchyľne, pokiaľ je predmetom sporu nárok na náhradu škody a vyžadoval preukázanie kauzálneho nexusu, kým pri nároku na náhradu nemajetkovej ujmy uplatneného z toho istého právneho dôvodu by jeho preukázanie už nepovažoval za potrebné. I keď možno vo všeobecnosti súhlasiť s názorom žalobkyne v tom smere, že nemajetková ujma ako nehmotná kategória predstavuje najmä stav mysle poškodenej osoby, ktorý sa preukazuje empaticky, keďže vzniká samotným porušením práv a slobôd fyzickej osoby v dôsledku nezákonného rozhodnutia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 4Cdo 125/2019), uvedené možno vnímať predovšetkým vo vzťahu k vnútornej sfére a prežívaniu nezákonného trestného stíhania zo strany žalobkyne; v ostatných oblastiach mimo duševného života žalobkyne, je potom potrebné negatívne dopady nezákonného rozhodnutia preukázať. Napokon, je zrejmé, že žalobkyňa si tejto skutočnosti bola vedomá, keďže navrhovanými dôkazmi hodlala preukázať dopad nezákonného rozhodnutia a trestného stíhania na jej osobu v špecifikovaných oblastiach jej života, čo v sebe nepochybne zahŕňalo (okrem iného) i preukázanie existencie priamej príčinnej súvislosti tvrdenej ujmy s nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia.

45. V ďalšom odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že žalobkyňa skutkovou argumentáciou uvedenou v odvolaní bližšie nešpecifikovala a neuviedla konkrétne dôvody svojho nesúhlasu so závermi konajúceho súdu ohľadne neexistencie príčinnej súvislosti ňou tvrdených dôsledkov trestného stíhania vo vymedzených zložkách, resp. oblastiach jej života s nezákonným vznesením obvinenia; tým potom znemožnila odvolací prieskum správnosti jeho záverov, ktoré našli vyjadrenie v podrobnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Konajúci súd použitou myšlienkovou úvahou pritom nijako nepoprel, že trestné stíhanie žalobkyňa vnímala ako krivdu, že toto znevážilo a zasiahlo do jej dobrého mena, a to nielen ako fyzickej osoby, ale i ako sudkyne a ústavného činiteľa a malo dopad i na jej sociálne a spoločenské väzby. Nepochybnil tiež, že žalobkyňa v jeho priebehu pociťovala neúmerný stres, čo malo následne dopad na jej vnútorný, duševný svet, a napokon i na celkový zdravotný stav. Zdôraznil však, že v konaní nepreukázala, že v dôsledku nezákonného rozhodnutia došlo k zrušeniu výberového konania na predsedu senátu Krajského súdu v Banskej Bystrici, do ktorého sa mala prihlásiť, že nemohla pokračovať v prednáškovej činnosti a neukončila doktorantské štúdium, pričom nepreukázala ani priamu príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a neprimeranou medializáciou jej osoby, resp. obsahom tejto medializácie a odobratím zbrane; neuniesla pritom ani dôkazné bremeno tvrdení, že nezákonné rozhodnutie o vznesení obvinenia spôsobilo finančnú tieseň, ako i vznik choroby ucelárna kolitída.

46. Súd prvej inštancie ako rozhodujúce skutočnosti zohľadnil, a odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že trestné stíhanie žalobkyne trvalo takmer 6 rokov do právoplatnosti oslobodzujúceho rozsudku (69 mesiacov), resp. 9 rokov do rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o dovolaní ministra spravodlivosti (t.j. takmer 10 rokov), počas ktorého orgány činné v trestnom konaní nedokázali zabezpečiť dôkazný stav, na základe ktorého by prokurátor dosiahol v trestnej veci žalobkyne úspech. Žalobkyňa bola počas celého tohto obdobia nepochybne vystavená strachu a obave z jeho výsledku (za trestný čin podľa § 160 ods. 1 Trestného zákona jej hrozil peňažný trest alebo trest odňatia slobody v trvaní 3 roky a trest odňatia slobody na 2 až 8 rokov za trestný čin podľa § 252 ods. 1 písm. a) ods. 2 Trestného zákona - pozn. odvolacieho súdu), v dôsledku čoho pociťovala neúmerné psychické napätie a stres, čo sa prejavilo i na jej zdravotnom stave (schudla, na pohľad vyzerá staršie); trestné stíhanie poškodilo i jej dobré meno v spoločenskom i pracovnom živote, a to napriek proklamovanej prezumpcii neviny. I keď je pravdou, že jej osobná sloboda nebola počas celej doby trvania trestného stíhania nijako obmedzená, ako poznamenala žalovaná, bez pochyb však už len samotný fakt tohto stíhania predstavoval pre ňu záťaž; trestné stíhanie totiž výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, tým skôr, ak ide o obvinenie nepravdivé, ktoré je potvrdené právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom súdu (k tomu i nález Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn. I. ÚS 554/04).

47. Vychádzajúc z vyššie opísaných skutočností a ich posúdením dospel odvolací súd k záveru, že konajúcim súdom priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v sume 20.250 eur predstavuje adekvátnu satisfakciu za nezákonné trestné stíhanie žalobkyne, keďže zohľadňuje individuálnosť jej prípadu a v jeho rámci tvrdený a preukázaný dopad trestného stíhania na jej život, jej osobnú, rodinnú aj pracovnú sféru, na postavenie a vnímanie jej osoby v ostatnom spoločenskom živote; svojim rozsahom pritom nijako neporušuje princíp primeranosti vo vzťahu k iným odškodneniam priznávaným súdmi v obdobných veciach, na ktorý bol odvolací súd povinný prihliadať v zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (k tomu rozhodnutie vo veci sp. zn. 5Cdo 192/2021). Príkladmo odvolací súd uvádza:

- Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom zo dňa 05.08.2014, č.k. 10C/66/2012-153, priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 17.600 eur. Krajský súd v Trenčíne rozhodnutie okresného súdu potvrdil rozsudkom zo dňa 04.03.2015, sp. zn. 17Co/998/2014. Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie odmietol (rozhodnutie sp. zn. 5MCdo 4/2015).

- Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 30.03.2011, č.k. 23C/200/2007-362, priznal žalobcovi nemajetkovú ujmu 165.969,59 eura. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 23.10.2018, sp. zn. 8Co/189/2017, zmenil napadnutý rozsudok v časti náhrady nemajetkovej ujmy a uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 16.890 eur. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol (rozhodnutie sp. zn. 2Cdo 170/2019).

- Okresný súd Bratislava I rozsudkom zo dňa 26.05.2010, č.k. 11C/69/2009-118, priznal žalobcovi titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 26.555,14 eura. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 24.10.2012, sp. zn. 2Co/192/2010, rozsudok okresného súdu potvrdil. Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie odmietol (rozhodnutie sp. zn. 3MCdo 10/2013).

- Okresný súd Bratislava I rozsudkom zo dňa 13.06.2011, č.k. 25C/202/2009-124, priznal žalobcovi z titulu nemajetkovej ujmy sumu 20.000 eur. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 14.08.2013, sp. zn. 2Co/371/2011, jeho rozsudok potvrdil. Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie odmietol (rozhodnutie sp. zn. 6MCdo 12/2014).

- Okresný súd Košice - okolie rozsudkom zo dňa 03.11.2015 č.k. 11C/229/2010-206, priznal žalobcovi sumu 10.000 eur titulom nemajetkovej ujmy, ktoré rozhodnutie potvrdil Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 20.04.2017, sp. zn. 3Co/175/201. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol (rozhodnutie sp. zn. 5Cdo 4/2018).

- Okresný súd Košice I rozsudkom zo dňa 09.10.2018, č. k.35C/244/2012-564, priznal žalobcovi nemajetkovú ujmu v sume 20.000 eur, ktoré rozhodnutie potvrdil Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 20.05.2020, sp. zn. 11Co/90/2019. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol (rozhodnutie sp. zn. 2Cdo 315/2020).

48. Odvolací súd udáva, že i keď je nemajetková ujma priznaná žalobkyňi nižšia oproti tej, ktorú považoval za primeranú Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze zo dňa 24.01.2017, sp. zn. III. ÚS 754/2016 (á 620 eur za mesiac trvania trestného stíhania), na ktorý poukazovala v odvolaní i žalobkyňa, je tomu tak z dôvodu, že skutočnosti, ktoré súd prvej inštancie, rovnako ako odvolací súd pri jej ustálení zohľadnili, neopodstatňovali priznanie tak vysokej náhrady; primeranou náhradou je potom náhrada spadajúca do rozpätia 290 až 300 eur za mesiac trestného stíhania (20.010 eur až 20.700 eur).

49. Odvolací súd v tejto súvislosti dopĺňa, že nie je možné vopred stanoviť presnou sumou výšku náhrady nemajetkovej ujmy za deň, či mesiac trvania väzby alebo vedenia trestného stíhania pre všetky prípady, pretože primeranosť výšky konkrétnej náhrady musí zohľadňovať osobité okolnosti prípadu, ktorých rozmanitosť nemožno vopred postihnúť, ani mechanicky prevziať závery rozhodovacej praxe súdov iných štátov, či Európskeho súdu pre ľudské práva, a to najmä s ohľadom na odlišnosť životnej úrovne v jednotlivých štátoch. Práve relutárna satisfakcia priznaná žalobkyňi v sume 20.250 eur podľa jeho mienky zodpovedá v konaní zisteným a preukázaným skutočnostiam, pričom zohľadňuje i rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov a v jej rámci priznávaný rozsah finančného odškodnenia. Zároveň nevytvára priestor na obohatenie sa žalobkyne, ale znamená pre ňu spravodlivé zadostučinenie, pretože je primeraná intenzite jej ujmy, danej i dĺžkou trvania zásahu do jej života.

50. Sumarizáciou vyššie uvedeného možno uzavrieť, že súd prvej inštancie nepochybil, pokiaľ ustálil náhradu nemajetkovej ujmy žalobkyne v sume 20.250 eur a vo zvyšnej uplatňovanej časti, ktorá v odvolacom konaní predstavovala sumu 79.750 eur, ju správne ako nedôvodnú zamietol. Vzhľadom na túto skutočnosť odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zaväzujúcom výroku, v časti, v ktorej uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy v sume 20.250 eur v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a v zamietajúcom výroku, v časti, v ktorej žalobu o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v sume 79.750 eur zamietol, v zmysle § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

51. Žalobkyňa odvolaním explicitne napadla i výrok rozsudku súdu prvej inštancie týkajúci sa náhrady trov konania; ten pritom predstavuje súvisiaci výrok s meritórnym výrokom/výrokmi o veci samej, ktorého nesprávnosť namietala podaným odvolaním i žalovaná.

52. Odvolací súd sa nestotožnil s úvahou žalobkyne, podľa ktorej, pokiaľ jej súd prvej inštancie priznal i nižšiu náhradu nemajetkovej ujmy ako žiadala, bola bez ďalšieho v konaní plne úspešná. V tejto súvislosti udáva, že je mu známa judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napríklad rozhodnutie sp. zn. 4Cdo 34/2018), ako i Ústavného súdu Slovenskej republiky (vo veci sp. zn. II. ÚS 399/2019), v ktorej súdne authority vyslovili, že pri neexistencii takého ustanovenia v Civilnom sporovom poriadku, ktoré by bolo adekvátne ustanoveniu § 142 ods. 3 O.s.p., toto sa naďalej uplatní v zmysle článku 4 ods. 2 C.s.p. tak, že žalobca mal plný úspech vo veci, keď mu súd prizná náhradu nemajetkovej ujmy podľa svojej úvahy, pretože nemôže byť sankcionovaný v rámci náhrady trov konania za nie celkom priliehavý odhad budúceho priznaného nároku; nová právna úprava teda nevylučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov konania v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy, a to z hľadiska výsledku v zásade zhodne ako právna úprava podľa Občianskeho súdneho poriadku. Pre rozhodnutie o náhrade trov konania v danej veci však podľa mienky odvolacieho súdu bolo potrebné zohľadniť skutočnosť, že žalobkyňa si popri náhrade nemajetkovej ujmy v sume 1.000.000 eur uplatňovala pred súdom prvej inštancie i nárok na náhradu škody v celkovej sume 25.573,73 eura, ohľadne ktorého bola úspešná v časti zaplatenia sumy 9.482,96 eura, čo predstavuje menej ako jeho polovicu; v tejto časti žaloby o zaplatenie náhrady škody bola potom celkovo úspešnejšia nepochybne žalovaná. Pokiaľ išlo o žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy konajúci súd žalobkyni z celkovo uplatnenej sumy priznal náhradu len v sume 20.250 eur, t.j. opäť v nepomerne nižšej čiastke ako sa domáhala.

53. Hodno uviesť, že i keď spoločným menovateľom situácií, keď rozhodnutie o výške plnenia závisí od úvahy všeobecného súdu alebo od znaleckého posudku, je z pozície strán sporu počiatočná nepredvídateľnosť výsledku konania o výške uplatneného nároku, čo zároveň tieto situácie kvalitatívne odlišuje od ostatnej sporovej agendy, keď žalobca vie spoľahlivo kvantifikovať výšku svojho nároku, kritérium predvídateľnosti výsledku rozhodnutia všeobecného súdu žalobcom sa javí byť rozhodujúce pri úvahe medzi aplikáciou zásady úspechu v jej všeobecnom význame, keď sa miera úspechu vo veci zisťuje v závislosti od vzťahu meritórneho rozhodnutia k žalobnému petitu, ktorý bol naposledy urobený vo veci samej, a jej redukovanej významovej podobe, keď sa za úspech považuje už úspech v základe nároku.

Z uvedeného možno urobiť čiastkový záver, že aplikácia pravidla, ktorého sa dovoľáva žalobkyňa v situácii, keď rozhodnutie závisí od úvahy súdu, musí mať svoje vnútorné limity, pretože inak by bolo v rozpore s rozumným usporiadaním procesných vzťahov, aby za situácie zjavne bezúspešného uplatňovania práva, nie síce v jeho základe, ale v podobe jeho neprimeranej a zjavne nadsadenej výšky vo vzťahu k tej, ktorá v obdobných veciach vyplýva napríklad z ustálenej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, bola žalobkyni priznaná ochrana v podobe zachovania jej práva na plnú náhradu trov konania proti žalovanej len preto, lebo bola úspešná v základe svojho nároku, ktorého výška však bola oproti žalobnému nároku konajúcim súdom priznaná s výrazným obmedzením (k tomu rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 652/2018).

54. V okolnostiach skúmanej veci je zrejmé, že žalobkyňa bola so svojim nárokom na náhradu škody v prevažujúcej miere neúspešná, ako i to, že ňou uplatňovaný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy bol zjavne neprimeraný vo vzťahu k tomu, čo vyplývalo z rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktorých výsledky bolo potrebné zohľadniť v zmysle ustálenej súdnej praxe. Táto je pritom početná a v zásade stabilná, v dôsledku čoho možno predvídať i rámce možnej finančnej náhrady; výpočet tejto judikatúry pritom doplnil odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia. Nemožno pritom prehliadnúť, že žalobkyňa bola v priebehu celého súdneho konania zastúpená právnym zástupcom, u ktorého možno

predpokladať aspoň znalosť bežnej judikatúry v obdobných veciach, vrátane približných rámcov rozsahu náhrad nemajetkovej ujmy, čo potom zvyšuje i predvídavosť toho, ako konajúci súd mohol posúdiť ňou uplatnený nárok. Za týchto okolností, vychádzajúc i zo skutkových tvrdení, ktorými žalobkyňa odôvodňovala nárok na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, nemohla dôvodne očakávať priznanie tak vysokej peňažnej satisfakcie konajúcim súdom (1.000.000 eur). Preto, pokiaľ svojou žalobou žiadala priznať zjavne neprimeraný nárok na úhradu nemajetkovej ujmy a s týmto plne neuspela, prihliadajúc i na to, že ani so zvyškom žaloby o náhradu škody nebola celkovo úspešná, by priznanie plnej náhrady trov konania bolo v rozpore s platnou a účinnou právnou úpravou interpretovanou v súlade ochrannou funkciou civilného práva procesného (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 652/2018).

55. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd nemohol v tomto konkrétnom prípade vyhovieť odvolacej argumentácii žalobkyne a priznať jej plnú náhradu trov konania, ktorý nárok by však, so zreteľom na výsledok sporu, prislúchal žalovanej ako celkovo úspešnej procesnej strane; žalovaná totiž mala celkovo úspech tak v časti žaloby o náhradu škody, ako i o náhradu nemajetkovej ujmy. Túto okolnosť súd prvej inštancie prehliadol pri rozhodovaní o náhrade trov konania, keď žiadnej zo strán túto nepriznal, čo nemožno považovať za správne. Vzhľadom na celkový úspech žalovanej v konaní a vznik nároku na náhradu trov konania proti žalobkyni ako neúspešnej, prihliadajúc, že z obsahu spisu nevyplýva, že by žalovanej nejaké trovy vznikli, odvolací súd potom podľa § 388 C.s.p. zmenil napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie o náhrade trov konania tak, že žalovanej náhradu trov konania voči žalobkyni nepriznal.

56. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 2 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Vychádzal pritom z toho, že žalobkyňa nemala s odvolaním úspech, čo predstavoval úspech žalovanej v tejto časti, pričom žalovaná nebola rovnako úspešná so svojim odvolaním, čo predstavoval úspech žalobkyne; pomer úspechu a neúspechu sporových strán v odvolacom konaní bol teda rovnaký.

57. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).